

Sygn. akt I. Ns. 228/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant st. sekr. sądowy Marta Kluczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 października 2017 r. w Ś.

sprawy z wniosku P. B. i A. B.

przy udziale (...) S.A. z siedzibą w K. - (...) S.A. z siedzibą w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia

I. oddalić wnioszek;

II. zasądzić od wnioskodawców A. B. i P. B. solidarnie na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 537 zł (pięćset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. zasądzić od wnioskodawców A. B. i P. B. solidarnie na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 257 zł (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. nakazać wnioskodawcom A. B. i P. B. aby uiścili solidarnie na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej kwotę 7 987,50 zł (siedem tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem nieopłaconych wydatków.

Sygn. akt I Ns 228/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy A. B. i P. B. wnieśli o ustanowienie za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 4.375 zł na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w P. służebności przesyłu na nieruchomościach wnioskodawców położonych w obrębie P. gmina M. oznaczonych numerem geodezyjnym (...), dla których Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...), a także zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawców kosztów postępowania. Treść przedmiotowej służebności przesyłu obejmować ma znoszenie przez wnioskodawców istnienia na wyżej wymienionych działkach obciążenia nieruchomości poprzez posadowienie istniejącej sieci elektroenergetycznej wraz ze słupami stanowiącej własność uczestnika postępowania, znoszenia przez wnioskodawców eksploatacji sieci elektroenergetycznej przez korzystającego w pasie o łącznej szerokości odpowiednio 35 m, a także znoszenie przez wnioskodawców korzystania przez uczestnika postępowania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do konserwacji remontów modernizacji eksploatacji usuwania awarii istniejącej sieci i urządzeń wraz z prawem wejścia i wjazdu odpowiednim sprzętem na teren obciążanej służebnością części nieruchomości pod warunkiem poinformowania właścicieli nieruchomości najpóźniej na 14 dni przed przystąpieniem do prac, a w przypadku nagłej awarii niezwłocznie telefonicznie przed przystąpieniem do prac oraz pod warunkiem przywrócenia nieruchomości do stanu, w jakim znajdowała się ona przed każdorazowym

podjęciem prac, w sposób zapewniający normalne i spokojne korzystanie z niej przez właścicieli nieruchomości, przy czym za okres prowadzonych prac uczestnik postępowania winien zapłacić wynagrodzenie dodatkowe za uniemożliwienie korzystania z nieruchomości przez okres prowadzenia prac, w tym także pokrycie szkód jeżeli takie zostały spowodowane w związku z wykonywaniem prac. W uzasadnieniu wnioskodawcy wskazali, że na nieruchomości wnioskodawców położonej w obrębie P. gmina M. oznaczonej numerem geodezyjnym (...), dla których Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...) posadowiona została sieć elektroenergetyczna wysokiego i średniego napięcia oraz trzy słupy elektroenergetyczne. Sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia wraz z dwoma słupami energetycznymi o łącznej długości 125 m zajmuje na nieruchomości wraz ze strefą ochronną obszar co najmniej 4375 m² wyłączając go tym samym spod możliwości swobodnego korzystania i zagospodarowania przez wnioskodawców. Żądana w petitum wniosku wysokość jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu stanowi iloczyn 4375 m² oraz 1 zł za m². Wskazana wielkość zajętego przez sieć uczestnika fragmentu wyżej wymienionej nieruchomości wnioskodawców uwzględnia istnienie wzdłuż sieci strefy ochronnej koniecznej dla zapewnienia bezpieczeństwa, prawidłowej eksploatacji i funkcjonowania sieci, dokonywanie napraw i konserwacji oraz umożliwienia w postaci drogi dojazdowej dostępu do jej urządzeń. W związku z umieszczeniem sieci elektroenergetycznej na nieruchomości wnioskodawców uczestnik korzysta z fragmentu tejże nieruchomości o wskazanej wyżej powierzchni w granicach odpowiadających treści służebności przesyłu nie mając jednak do tego żadnej podstawy prawnej. Wnioskodawcy dążyli do uregulowania stanu prawnego, położonej na należącej do nich nieruchomości sieci elektroenergetycznej uczestnika, w drodze ustanowienia za wynagrodzeniem stosownego ograniczonego prawa rzeczowego. W tym celu pismem z dnia 24 sierpnia 2011 roku wnioskodawcy wezwali uczestnika do zawarcia umowy ustanawiającej odpłatną służebność przesyłu pod rygorem dochodzenia jej ustanowienia na drodze sądowej. Pomimo wezwania do ustanowienia służebności przesyłu nie doszło.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania (...) S.A. z siedzibą w P. wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestnika kosztów postępowania. Uczestnik postępowania podniósł brak legitymacji biernej do występowania w niniejszej sprawie w charakterze uczestnika postępowania. Uczestnik postępowania podniósł, że nie jest operatorem systemu przesyłowego, nie jest też operatorem systemu dystrybucyjnego energii elektrycznej, a także nie jest właścicielem linii elektroenergetyczne najwyższych, wysokich, średnich i niskich napięć.

Postanowieniem z dnia 4 września 2012 r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. na wniosek wnioskodawców z dnia 10 lipca 2012 r.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. wniósł o jego oddalenie, uwzględnienie zarzutu nabycia przez uczestnika postępowania w drodze zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawców oraz zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestnika kosztów postępowania. Uczestnik wskazał, że jest właścicielem linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400 kV P. – C., której trasa przebiega m.in. przez działki ewidencyjnie oznaczone nr 92/3, 93/6, 84/4 położone we wsi P. gmina M., dla których Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...). L. elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kV P. – C. jest częścią linii 400 kV M. – J.. Uczestnik jako właściciel przedmiotowej linii elektroenergetycznej w chwili obecnej korzysta, a jego poprzednicy korzystali z gruntów po których przebiega przedmiotowa linia elektroenergetyczna oraz znajdujących się w obrębie tzw. pasów technologicznych w sposób odpowiadający treści służebności przesyłu uregulowanej w przepisach art. 305¹ do 305⁴ k.c. polegającej na prawie bezpośredniego korzystania z części gruntu zajętego pod linię elektroenergetyczną i obowiązku znoszenia oddziaływania linii przesyłowej oraz prawie dostępu do instalacji. Korzystanie w opisany powyżej sposób z nieruchomości wnioskodawców przez uczestnika i jego poprzedników prawnych w przypadku linii elektroenergetycznej 400 kV P.- C. rozpoczęło się najpóźniej w dniu 19 grudnia 1963 r., w której to dacie został podpisany protokół odbioru końcowego i oddania do eksploatacji linii 400 kV M.- J.. L. 400 V P. - C. po jej wybudowaniu weszła w skład majątku Skarbu Państwa zarządzanego przez Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) zgodnie z obowiązującą ówczesnie zasadą jednolitości prawa własności Skarbu Państwa wywodzoną z brzmienia nieobowiązującego już art. 128 k.c. Przejęcie linii w skład majątku Skarbu Państwa reprezentowanego przez Przedsiębiorstwo Państwowe zajmujące się prowadzeniem działalności gospodarczej w

zakresie przesyłu energii elektrycznej oraz jej eksploatacja oznaczało objęcie w posiadanie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Korzystanie z nieruchomości na, których wybudowano linię w tym nieruchomości wnioskodawców odpowiadało bowiem treścią służebności przesyłu uregulowanej obecnie w art. 305¹ do 305⁴ k.c., polegającej na prawie bezpośredniego korzystania z części gruntu zajętego pod słupy nośne i obowiązku znoszenia oddziaływania linii przesyłowych oraz prawie dostępu do instalacji. Mając na uwadze, że początkowy termin biegu zasiedzenia przypada na dzień 19 grudnia 1963 r. nawet przy przyjęciu złej wiary uczestnika postępowania dwudziestoletni termin zasiedzenia upłynął w dniu 19 grudnia 1983 r., czyli przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny. Uczestnik podnosi także, że poprzednicy prawni uczestnika pozostawali w przeświadczeniu o służącym im prawie do posadowienia słupów i rozpięcia na nich linii elektroenergetycznej, a następnie dostępu do niej. Przekonanie takie miało podstawę prawą w przepisach obowiązujących w czasie zakończenia budowy oraz w uzyskanej decyzji. W związku z tym należy założyć, że uczestnik postępowania jak i jego poprzednicy prawni byli posiadaczami w dobrej wierze, zatem okres zasiedzenia służebności upłynął w dniu 19 grudnia 1973 r. Uczestnik nabył zatem przez zasiedzenie służebności będącą przedmiotem niniejszego wniosku. W związku z przysługiwaniem uczestnikowi wobec nieruchomości wnioskodawców ograniczonego prawa rzeczowego - służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu roszczenie wnioskodawców jest niezasadne i jako takie winno ulec oddaleniu. Z ostrożności procesowej w przypadku uwzględnienia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu uczestnik wnosi o określenie treści służebności przesyłu w ten sposób, iż będzie ona polegała na nieograniczonym w czasie prawie do utrzymywania posadowionych i przebiegających przez nieruchomość urządzeń napowietrznej linii elektroenergetycznej oraz związanej z nią i wynikającej z obowiązujących przepisów prawnych strefy ograniczonego korzystania z nieruchomości, korzystanie z nieruchomości w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego niezakłóconego działania napowietrznej linii elektroenergetycznej przebiegającej przez tę nieruchomość, w tym poprzez jej eksploatację, dokonywanie kontroli, przeglądów, konserwacji, napraw, modernizacji remontów, także dokonywanie odbudowy, rozbudowy i przebudowy, usuwanie awarii lub wymiany urządzenia w całości lub ich poszczególnych części, jak również poprzez dostęp do urządzeń linii polegający na prawie przechodu i przejazdu przez nieruchomość, ponadto służebność będzie również polegała na obowiązku znoszenia przez właściciela nieruchomości zakazu utrzymywania w pasie technologicznym drzew, krzewów i roślinności przekraczającej 3 m wysokości, przy czym służebność będzie wykonywana przez każdorazowego właściciela linii elektroenergetycznej na części działki stanowiącej pas gruntu wyznaczony na mapie sporządzonej przez wyznaczonego przez sąd biegłego sądowego - uprawnionego geodetę.

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania (...) S.A z siedzibą w K. na wniosek wnioskodawców z dnia 21 stycznia 2013 r., w którym (...) S.A z siedzibą w K. został wskazany jako właściciel linii średniego napięcia przebiegającej przez nieruchomości wnioskodawców.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania (...) S.A z siedzibą w K. wniósł o oddalenie wniosku oraz zasądzenie od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika postępowania zwrotu kosztów postępowania sądowego. W uzasadnieniu uczestnik wskazał, że nie posiada legitymacji biernej albowiem infrastruktura elektroenergetyczna będąca przedmiotem niniejszego postępowania nie stanowi własności, ani też nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa (...) S.A z siedzibą w K..

Pismem z dnia 17 lipca 2014 r. po ostatecznym sformułowaniu żądania wnioskodawcy wnieśli o ustanowienie za wynagrodzeniem bezterminowej służebności przesyłu odpowiadającej dyspozycji normy prawnej wyrażonej w art 305¹ k.c. polegającej na prawie posadowienia i korzystania ze znajdującej się sieci elektroenergetycznej oraz słupa energetycznego stanowiących własność uczestnika postępowania (...) SA. siedzibą w K. na działkach nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...) o treści: znoszenie przez wnioskodawców istnienia na wyżej wymienionej działkach obciążenia nieruchomości poprzez posadowienie istniejącej sieci elektroenergetycznej wraz ze słupami stanowiącej własność uczestnika postępowania, znoszenia przez wnioskodawców eksploatacji sieci elektroenergetycznej przez korzystającego w pasie o łącznej szerokości 80 m, a także znoszenie przez wnioskodawców korzystania przez uczestnika postępowania, modernizacji, eksploatacji, usuwania

awarii istniejącej sieci i urządzeń wraz z prawem wejścia i wjazdu odpowiednim sprzętem na teren obciążanej służebnością części nieruchomości pod warunkiem poinformowania właścicieli nieruchomości najpóźniej na 14 dni przed przystąpieniem do prac, a w przypadku nagłej awarii niezwłocznie telefonicznie przed przystąpieniem do prac oraz pod warunkiem przywrócenia nieruchomości do stanu, w jakim znajdowała się ona przed każdorazowym podjęciem prac, w sposób zapewniający normalne i spokojne korzystanie z niej przez właścicieli nieruchomości, przy czym za okres prowadzonych prac uczestnik postępowania winien zapłacić wynagrodzenie dodatkowe za uniemożliwienie korzystania z nieruchomości przez okres prowadzenia prac, w tym także pokrycie szkód jeżeli takie zostały spowodowane w związku z wykonywaniem prac.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. B. i A. B. nabyli do majątku wspólnego w dniu 14 listopada 2006 roku od Agencji Nieruchomości Rolnych jako następcy prawnego Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa nieruchomość rolną w granicach niezabudowanych działek (...) o powierzchni 35,21 ha położoną w obrębie wsi P. gmina M., dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...). Nieruchomość do dnia nabycia jej przez wnioskodawców pozostawała własnością Skarbu Państwa.

Dowody:

umowa sprzedaży i ustanowienia hipotek z dnia 14 listopada 2006 r. sporządzona przed notariuszem I. K. w Kancelarii Notarialnej we W. Rep A nr 6809/2006 k. 10-12

odpis księgi wieczystej kw nr (...) k. 9

akta księgi wieczystej kw nr (...)

Przez działki ewidencyjnie oznaczone nr 92/3, 93/6, 84/4 położone we wsi P. gmina M. dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...) przebiega odcinek jednotorowej linii napowietrznej o napięciu znamionowym 400 kv relacji P. – C., której właścicielem jest uczestnik postępowania (...) S.A. z siedzibą w K..

Niesporne

L. elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kv M. – J. została wybudowana przez Zakład (...) wchodzący w skład Zakładów (...) w roku 1963 r. W dniu 8 listopada 1963 r. dokonano odbioru częściowego odcinka linii 400 kv M.- J. od słupa nr 235 do słupa nr 314. W dniu 19 grudnia 1963 r. linia elektroenergetyczna 400 kv M. – J. została w całości odebrana i oddana do eksploatacji. L. elektroenergetyczna 400 kv P. – C. została oznaczona jako wybudowana w Planie Sieci Elektroenergetycznej Najwyższych Napięć z 1974 r.

Dowody:

decyzja z dnia 10 października 1962 r. nr Gw/AS.11.85/62 Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w C. zezwalająca na realizację inwestycji budowy linii elektroenergetycznej 400 kv M. – J. k. 130

protokół odbioru częściowego odcinka linii 400 kv M. – J. z dnia 8 listopada 1963 r. k.131-133

protokół odbioru końcowego linii 400 kv M. – J. z dnia 19 grudnia 1963 r. k. 134-136

Plan Sieci Elektroenergetycznej Najwyższych Napięć wg stanu na czerwiec 1974 r. k. 73-74

L. elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kv P. – C. początkowo pracowała jako linia relacji M. – J.. Z czasem została rozcięta w dwóch miejscach i do dnia dzisiejszego pracuje ona jako linia złożona z trzech odcinków: M.- C. , C. – P., P.- J.. L. ta została wybudowana na kratowych słupach portalowych serii (...) różnych typów (przelotowe i odporowo -narożne) posadowionych na fundamentach stopowych prefabrykownych. Jako przewody robocze w linii zastosowano w każdej fazie wiązkę dwurzędową złożoną ze stalowo- aluminiowych przewodów typu (...)8 402/454

mm², natomiast jako izolację linii zastosowano łańcuchy długopniowe złożone z izolatorów typu LP-75/17 i LP 85/17. Najmniejsza odległość przewodów linii od ziemi w najbardziej niekorzystnych warunkach jej pracy $h_{\min} = 9$ m, a odległość pomiędzy sąsiednimi przewodami osiami wiązek wynosi $b = 11,41$ m. Na jednej z działek nr (...) należących do wnioskodawców posadowiony jest słup przelotowy linii, natomiast długość odcinków linii przebiegających nad poszczególnymi działkami wynosi : 256,95 m - nad działką nr (...) m - nad działką nr (...) m – nad działką nr (...). Wymiary słupa posadowionego na działce nr (...) na poziomie jego fundamentów wynoszą 12,5 m x 2,5 m.

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki M. S. k. 185-201

Powierzchnia zajęta pod urządzenie elektroenergetyczne (słup) wynosi 326 m². Powierzchnia, na której ze względu na przepisy techniczne i normy występujące ograniczenie w swobodnym wykonywaniu prawa własności (nasadzenia drzew) wynosi na działce (...) ha, 93/6 – 0,49 15 ha, 92/3 – 0,9054 ha łącznie 1,6280 ha. Powierzchnia niezbędna dla prawidłowej eksploatacji, utrzymania i korzystania z urządzeń i instalacji elektroenergetycznej, na działce nr (...) wynosi 0,5249 ha, 93/6 -1,1168 ha, 92/3 – 2,0545 ha łącznie 3,6962 ha.

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu geodezji Z. T. k.205-206

Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) na wniosek, którego zrealizowano inwestycję w postaci linii elektroenergetycznej 400 kV P. – C. zgodnie z treścią Zarządzenia nr 18 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku w sprawie dostosowania terenowej organizacji energetyki do podziału administracyjnego państwa wchodziło w skład Zakładu (...).

Dowód:

Zarządzenie nr 18 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku w sprawie dostosowania terenowej organizacji energetyki do podziału administracyjnego państwa k. 75-82

Następnie Zakład (...) stał się częścią jednostki organizacyjnej pod nazwą Zachodni O. Energetyczny z siedzibą w P., który zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów nr 57 z dnia 30 grudnia 1988 roku uległ podziałowi w wyniku, którego powstało Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) z siedzibą we W., które przejęło zorganizowaną część przedsiębiorstwa poprzednika prawnego w skład, którego wchodziła przedmiotowa linia elektroenergetyczna.

Dowód:

Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 57 z dnia 30 grudnia 1988 roku k. 83

Z dniem 12 lipca 1993 roku na podstawie Zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku dokonano podziału Przedsiębiorstwa Państwowego Zakład (...) w celu przeniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części mienia przedsiębiorstwa, w tym linii elektroenergetycznej 400 kV P.– C. do spółki (...) SA. Przedmiotowe linie elektroenergetyczne zostały wniesione jako aport do spółki (...) S.A., co zostało potwierdzone Protokołem z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) S.A. z dnia 31 maja 1994 roku sporządzonym w formie aktu notarialnego przez notariusza Z. R.. A nr 991/94 wraz załącznikami nr 1,2.

Dowody:

Zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku wraz z załącznikiem” Wykaz składników majątkowych przekazywanych do (...) SA. k. 97-106

Protokół z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) SA z dnia 31 maja 1994 roku sporządzony w formie aktu notarialnego przez notariusza Z. R.. A nr 991/94 wraz załącznikami nr 1,2 k. 91-106

Dnia 5 października 2007 roku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszono plan podziału spółki (...) S.A. z siedzibą w W.. W podziale uczestniczyły: spółka (...) S.A. z siedzibą w W. jako spółka dzielona i spółka (...) S.A. z siedzibą w W. jako spółka przejmująca. W dniu 24 października 2007 roku spółka (...) S.A. zmieniła firmę na (...) S.A. W dniu 5 grudnia 2007 roku Walne Zgromadzenie Spółki (...) S.A. z siedzibą w W. podjęło uchwałę w sprawie udziału przedmiotowej spółki w podziale spółki (...) S.A. Zaplanowano, iż spółka (...) S.A. przejmie wydzieloną część majątku spółki (...) S.A. w tym linię elektroenergetyczną 400 kV P. – C.. Wspomniane wyżej przejęcie majątku przez spółkę (...) S.A. nastąpiło z dniem wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A. tj. z dniem 28 grudnia 2007 roku. W dniu 11 grudnia 2008 roku spółka (...) SA zmieniła firmę na (...) SA.

Dowody:

Ogłoszenie planu podziału spółki (...) S.A. zamieszczone w Monitorze Sądowym i Gospodarczym z dnia 5 grudnia 2007 rok k. 107-116

Postanowienie Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS z dnia 24 października 2007 roku k. 117

Protokół z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 5 grudnia 2007 roku sporządzony w formie aktu notarialnego przez notariusza P. R. A nr (...) k. 118-125

Postanowienie Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS z dnia 28 grudnia 2007 roku o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki (...) S.A. k. 126-128

Postanowienie Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS z dnia 11 grudnia 2008 roku dotyczące wpisu do rejestru zmiany brzmienia firmy spółki (...) S.A. k. 129

Pismem z dnia 24 sierpnia 2011 roku wnioskodawcy wezwali uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w P. do zapłaty kwoty 78 750 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości położonej we wsi P. gmina M., działka nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...) poprzez posadowienie na nich należącej do uczestnika postępowania sieci elektroenergetycznej oraz do zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem na warunkach przedstawionych w załączniku nr 1 do wezwania.

Dowód:

pismo wnioskodawców z dnia 24 sierpnia 2011 r. k. 6-8

(...) S.A. z siedzibą w P. pismem z dnia 30 sierpnia 2011r. wezwało wnioskodawców do przedłożenia dokumentów pozwalających na identyfikację urządzeń posadowionych na nieruchomości wnioskodawców w postaci odpisu z księgi wieczystej (...), wypisu z ewidencji gruntów wraz z mapką zasadniczą nieruchomości.

Dowód:

pismo uczestnika postępowania z dnia 30 sierpnia 2011 r. k. 37-38

W dniu 9 stycznia 2013 r. spółka (...) S.A. zmieniła nazwę na (...) S.A.

Dowód:

postanowienie Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy z dnia 9 stycznia 2013 r. XIV Wydział KRS k. 237

Występujące niniejszej sprawie w charakterze uczestników spółki (...) S.A. z siedzibą w P. oraz (...) S.A. połączyły się w ten sposób, że cały majątek spółki (...) SA (spółka przejmowana) został przeniesiony na spółkę (...) SA (spółka przejmująca) w sposób określony w artykule 452 § 1 pkt 1 k.s.h. (połączenie przez przejęcie). W dniu 30 czerwca 2014 roku przedmiotowe połączenie zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców krajowego rejestru sądowego dla spółki (...) SA.

Dowody:

Postanowienie Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy z dnia 30 czerwca 2014 roku k. 242-246

odpis aktualny z KRS spółki (...) SA k. 247-253

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów urzędowych, dokumentów prywatnych oraz opinii biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki M. S. i opinii biegłego z zakresu geodezji Z. T.. Dokumenty urzędowe stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane. Dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoba, która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokonując oceny opinii biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki oraz opinii biegłego z zakresu geodezji, Sąd uznał dowody te za wiarygodne, uwzględniając właściwe dla ich oceny kryteria zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w nich wniosków. Opinie biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki oraz biegłego sądowego z zakresu geodezji zawierały uzasadnienie ostatecznych wniosków, sformułowane były w sposób przystępny i zrozumiały dla osób nieposiadających wiadomości specjalnych, zaś rozumowanie biegłych i logika poprawności wyciągniętych przez nich wniosków nie budziły zastrzeżeń. Zaznaczyć należy, że dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości F. Ś. nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i dlatego nie poddano go ocenie.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 305¹ k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). W art. 305² k.c. ustawodawca uregulował sądowy tryb ustanowienia służebności przesyłu. Z wnioskiem takim może wystąpić zarówno przedsiębiorca, który jest właścicielem urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. lub który zamierza wybudować takie urządzenia jak również właściciel nieruchomości, na której znajdują się lub mają być usytuowane urządzenia przesyłowe. Przesłanki wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie służebności przesyłu przez właściciela nieruchomości określa art. 305² § 2 k.c. Jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Roszczenie właściciela nieruchomości o przyznanie wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu nie powstanie jednak w sytuacji, gdy przedsiębiorca – właściciel urządzeń przesyłowych dysponuje odpowiednim uprawnieniem do utrzymania i korzystania z tych urządzeń, skutecznym wobec właściciela tej nieruchomości. Na takie uprawnienie powołał się uczestnik postępowania (...) S.A. z siedzibą w K., podnosząc zarzut zasiedzenia z mocy samego prawa służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu w stosunku do linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400 kv P. – C. z dniem 9 grudnia 1973 r., która to służebność polegała na prawie utrzymywania instalacji, prawie do ich eksploatacji, napraw, konserwacji oraz prawie całodobowego dostępu do nich. Zarzut ten należało uznać za zasadny albowiem uczestnik (...) S.A. z siedzibą w K. i jego poprzednicy prawni korzystali ze wskazanej we wniosku nieruchomości w zakresie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu,

a następnie służebności przesyłu i uczestnik postępowania nabył ją przez zasiedzenie na podstawie art. 292 k.c. w zw. z art. 172 k.c. z dniem 1 lutego 2009 r., co czyni wniosek bezzasadnym.

Przed wejściem w życie przepisów kodeksu cywilnego o służebności przesyłu (art. 305¹- 305 4 k.c) przepisy kodeksu cywilnego nie przewidywały tego rodzaju służebności. W literaturze istniał spór co do możliwości nabycia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez zasiedzenie. Spór ten nie znalazł odzwierciedlenia w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które jednolicie przyjmowało możliwość ustanowienia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu oraz możliwość nabycia jej w drodze zasiedzenia (vide postanowienie z dnia 3 czerwca 1965 r. III CO 34/65 OSNCP 1966 nr 7-8 poz 109 i uchwała z dnia 30 sierpnia 1991 r. III CZP 73/91 OSNCP 1992 nr 4 poz 53, uchwała z dnia 7 października 2008 r. III CZP 89/08 niepubl., wyrok z 12 grudnia 2008 r. II CSK 389/08, postanowienie z dnia 8 września 2006 r. II CSK 112/06 Mon. Praw. 2006 r. nr 19 s. (...), wyrok z dnia 31 maja 2006 r. IV CSK 149/05 niepubl., uchwała z dnia 17 stycznia 2003 r. (...) OSNC 2003 nr 11 poz.142). Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się za możliwością ustalenia nabycia prawa przez zasiedzenie w innym postępowaniu aniżeli w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia, jak i o możliwości nabycia w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa, w szczególności również przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu, co nastąpiło na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 3 sierpnia 2008 r. (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 03 lutego 2010 r., II CSK 444/09, wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2008 r., sygn.. akt II CSK 389/08 Lex nr 484715, postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lipca 2008r., III CSK 73/08, Lex nr 461735, uchwała Sądu Najwyższego z 07 października 2008 r., III CZP 89/08, LEX nr 458125, postanowienie Sądu Najwyższego z 04 października 2006 r., II CSK 119/06 M. Prawniczy 2006 r., nr 21 poz.1128, wyrok Sądu Najwyższego z 11 marca 2005 r., II CK 489/04, LEX nr 301735, postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lipca 2008 r. III CSK 73/08). Sąd w niniejszej sprawie poglądy te w całości podziela.

Zarzut zasiedzenia może zatem być skutecznie podniesiony w innym postępowaniu, w którym kwestia zasiedzenia ma decydujące znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 11 marca 2005 r., II CK 489/04). W wyroku z 31 maja 2006 r. Sąd Najwyższy wskazał, że nabycie służebności gruntowej przez zasiedzenie jest dopuszczalne nawet wówczas, gdy nie jest ona konieczna, a jedynie usprawnia prowadzenie przedsiębiorstwa (wyrok Sądu Najwyższego z 31 maja 2006 r., IV CSK 149/05). Kwestię zaś użyteczności nieruchomości władnącej, o której stanowi art. 285 § 2 k.c., należy rozpatrywać w odniesieniu do każdej nieruchomości indywidualnie. Przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej napowietrznymi liniami energetycznymi, stanowiącymi własność przedsiębiorstwa przesyłowego, następuje przy wykorzystaniu określonego zespołu składników, obejmującego zarówno nieruchomości, jak i ruchomości. Napowietrzna linia elektryczna (łącznie z przewodami i wspornikami - słupami) stanowi - pod względem funkcjonalnym - jedną całość, można zatem przyjąć, że jest to złożona rzecz, której zasięg i granice wyznacza infrastruktura w postaci stacji energetycznych (rozdzielczych lub transformatorowo-rozdzielczych). L. kwalifikowana - zgodnie z art. 49 k.c. - do ruchomości stanowi istotny element sieci umożliwiających przesyłanie energii. (...) Nie można nie dostrzec istniejącego związku technicznego i gospodarczego między liniami przesyłowymi a stacjami energetycznymi. L. te mogą pozostawać w związku z różnymi nieruchomościami należącymi do tego samego przedsiębiorstwa; mogą być zakwalifikowane jako przynależności nieruchomości zabudowanej stacją energetyczną w wypadku połączenia ich z jedną nieruchomością. W takim wypadku są niezbędne do korzystania z nieruchomości zgodnie ze społeczno-gospodarczym jej przeznaczeniem, ustanowienie zatem służebności zwiększa użyteczność nieruchomości zabudowanej stacją energetyczną, z którą połączona jest linia energetyczna obejmująca przedmiotowe słupy. Nie można zatem zasadnie zaprzeczyć istnieniu związku fizycznego lub funkcjonalnego pomiędzy nieruchomością a słupami; ma on z natury charakter trwały. Różnorodność możliwych rozwiązań i sytuacji, co do fizycznego lub funkcjonalnego o charakterze trwałym powiązania poszczególnych składników przedsiębiorstwa energetycznego, nie pozwala ograniczyć funkcjonowania tego przedsiębiorstwa do jednej nieruchomości czy ześrodkowania jego działalności do zabudowanej nieruchomości (uchwała Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02). W odniesieniu do służebności gruntowej przesyłu, wykładnia art. 285 § 2 k.c. musi uwzględniać charakter tej służebności i jej przeznaczenie społeczno - gospodarcze oraz społeczno-gospodarcze przeznaczenie nieruchomości wchodzącej w skład przedsiębiorstwa energetycznego, któremu służebność ta ma służyć (postanowienie Sądu

Najwyższego z 05 czerwca 2009 r. I CSK 392/08, Lex nr 578032). Należy jednak wskazać, że zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu nie wiąże się z nieruchomością władnącą, lecz z samym przedsiębiorstwem w rozumieniu podmiotowo-funkcyjnym (tak m.in.: uchwała Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/2003, postanowienie z 08 września 2006 r., II CSK 112/06, postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2008 I CSK 171/08, uchwała Sądu Najwyższego z 07 października 2008 r. III CZP 89/08, wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2008 r. I CSK 389/08, postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lutego 2010 r. I CSK 181/09).

Zgodnie z art. 292 zd. 1 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. W zakresie przesłanek zasiedzenia i terminów norma powyższa nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie.

Rozstrzygnięcia w pierwszej kolejności wymagało zatem czy uczestnik (...) S.A. z siedzibą w K. i jego poprzednicy prawni korzystali z trwałego i widocznego urządzenia. Zgodnie z opinią biegłego z zakresu elektroenergetyki M. S. należy przyjąć, że przez działki ewidencyjnie oznaczone nr 92/3, 93/6, 84/4 położone we wsi P. gmina M., dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...), przebiega odcinek jednotorowej linii napowietrznej o napięciu znamionowym 400 kv relacji P. – C., której właścicielem jest uczestnik postępowania (...) S.A., który do dnia 9 stycznia 2013 r. działał pod firmą (...) S.A. z siedzibą w K.. L. ta została wybudowana na kratowych słupach portalowych serii (...) różnych typów (przelotowe i odporowo -narożone) posadowionych na fundamentach stopowych prefabrykownych. Jako przewody robocze w linii zastosowano w każdej fazie wiązkę dwurzędową złożoną ze stalowo- aluminiowych przewodów typu (...) 8 402/454 mm² , natomiast jako izolację linii zastosowano łańcuchy długopniowe złożone z izolatorów typu LP-75/17 i LP 85/17. Najmniejsza odległość przewodów linii od ziemi w najbardziej niekorzystnych warunkach jej pracy $h_{min} = 9$ m, a odległość pomiędzy sąsiednimi przewodami osiami wiązek wynosi $b = 11,41$ m. Na jednej z działek nr (...) należących do wnioskodawców posadowiony jest słup przelotowy linii , natomiast długość odcinków linii przebiegających nad poszczególnymi działkami wynosi : 256,95 m -nad działką nr (...) m- nad działką nr (...) m – nad działką nr (...). Wymiary słupa posadowionego na działce nr (...) na poziomie jego fundamentów wynoszą 12,5 m x 2,5 m. W ocenie Sądu wskazane okoliczności pozwalają przyjąć, że w/w infrastruktura elektroenergetyczna ma charakter trwałego i widocznego urządzenia w rozumieniu art. 292 k.c. Oceny tej nie zmienia fakt, że niektóre elementy tej infrastruktury podlegają w toku ich eksploatacji wymianie na skutek zużycia lub awarii, a także modernizacji. Korzystanie w przeszłości z tych urządzeń przez uczestnika (...) S.A. z siedzibą w K. i jego poprzedników odpowiadało obecnie funkcjonującej w obrocie prawnym służebności przesyłu, albowiem polegało na korzystaniu z urządzeń elektroenergetycznych w sposób zgodny z ich przeznaczeniem, w szczególności na utrzymywaniu owych urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomości, ich eksploatacji, naprawach i konserwacji.

Zgodnie z art. 292 zd. 2 k.c. przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej. (...) stosowanie tych przepisów oznacza, że nie ma zastosowania do zasiedzenia służebności gruntowej wymóg samoistnego posiadania nieruchomości obciążanej (tak m.in. wyżej cytowane postanowienie Sądu Najwyższego z 05 czerwca 2009 r. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lutego 2010 r., I CSK 181/09, LEX nr 564748). Posiadania prowadzącego do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie należy bowiem utożsamiać z posiadaniem prowadzącym do nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości. Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności gruntowej chodzi o faktyczne korzystanie z gruntu w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność, zaś władanie w zakresie służebności gruntowej kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 k.c., jako posiadanie zależne. Natomiast do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu znajdują odpowiednie zastosowanie m.in. przepisy o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie dotyczące terminów posiadania w zależności od dobrej lub złej wiary posiadacza (art. 172 k.c., tak również postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lutego 2010 r., sygn. akt I CSK 181/09) oraz generalnie, możliwości doliczenia posiadania poprzednika (art. 176 Kc). Oznacza to, że przesłanką zasiedzenia służebności gruntowej oprócz posiadania służebności będzie upływ oznaczonego w ustawie czasu, w zależności od tego czy posiadacz służebności był w dobrej (obecnie 20 lat) czy w złej (obecnie 30 lat) wierze (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 31 stycznia 1967 r., III CR 270/66, OSNCP 1967, nr 9 poz. 160) oraz w zależności pod rządami, jakich przepisów prawa cywilnego zasiedzenie nastąpiło. Należy bowiem pamiętać, że do dnia 01

października 1990 r. Kodeks cywilny w art. 172 przewidywał krótsze niż obecnie terminy zasiedzenia wynoszące odpowiednio 10 lat – w przypadku uzyskania posiadania w dobrej wierze i 20 lat – w przypadku uzyskania posiadania w złej wierze. Przepis art. 172 k.c. w poprzednim brzmieniu ma niewątpliwie zastosowanie tylko do zasiedzenia, które nastąpiło jeszcze pod rządami tego przepisu. Zgodnie zaś z art. 9 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie tejże ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Przepis art. 172 k.c. w nowym brzmieniu ma zatem zastosowanie do zasiedzenia, które nie nastąpiło do czasu wejścia w życie znowelizowanego przepisu.

L. elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kv M. – J. została wybudowana przez Zakłady (...) w skład, którego wchodził Zakład (...) w roku 1963 r. W dniu 8 listopada 1963 r. dokonano odbioru częściowego odcinka linii 400 kv M.-J. od słupa nr 235 do słupa nr 314. W dniu 19 grudnia 1963 r. linia elektroenergetyczna 400 kv M. – J. została w całości odebrana i oddana do eksploatacji. L. elektroenergetyczna 400 kv P. – C. została oznaczona jako wybudowana w Planie Sieci Elektroenergetycznej Najwyższych Napięć z 1974 r. Nieruchomość w granicach niezabudowanych działek (...) o powierzchni 35,21 ha położona w obrębie wsi P. gmina M., dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą kw nr (...), którą P. B. i A. B. nabyli do majątku wspólnego w dniu 14 listopada 2006 roku, należała wówczas do Skarbu Państwa.

W tym miejscu należy rozstrzygnąć czy i ewentualnie, od kiedy utrzymywanie przez uczestnika linii elektroenergetycznej na w/w nieruchomości kwalifikować należy jako posiadanie prowadzące do nabycia z upływem czasu przez zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu. Zgodzić się należy z niekwestionowanym poglądem (wyrażonym w judykaturze, tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z 9 grudnia 2009 r. IV CSK 291/09, M. Prawn. 2010/2/68), że okres do 31 stycznia 1989 r. nie może być wliczany w niniejszej sprawie do okresu zasiedzenia przez przedsiębiorstwo państwowe, jakim był Zakład (...) – poprzednik uczestnika, gdyż do tego czasu obowiązywała zasada tzw. jednolitej własności państwowej (art. 128 Kc), a zatem i posiadanie było wykonywane na rzecz Skarbu Państwa, a skoro w tym czasie właścicielem nieruchomości obciążonej, jak i podmiotem, na rzecz którego wykonywane było posiadanie ww. linii był Skarb Państwa, nie można przyjąć by w tym czasie służebność taka mogła i była wykonywana na rzecz Zakładu (...), a przeciwko Skarbowi Państwa. Gdy zarówno właścicielem nieruchomości obciążonej, jak i posiadaczem służebności gruntowej oraz właścicielem nieruchomości władnącej był Skarb Państwa, nie mogło w ogóle dojść do zasiedzenia służebności przesyłu, gdyż właściciel nie może nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 04 lipca 2014 r. II CSK 551/13). Z dniem jednak uchylenia art. 128 k.c. tj. zniesienia w/w zasady, od dnia 1 lutego 1989 r. służebność o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu była wykonywana przez Zakład (...) (będący przedsiębiorstwem państwowym, a więc posiadający osobowość i zdolność prawną) przeciwko Skarbowi Państwa (z tym że nastąpienie w tym czasie skutku jej nabycia przez zasiedzenia było niedopuszczalne ze względu na obowiązujący wówczas art. 177 Kc wyłączający stosowanie przepisów o nabyciu własności przez zasiedzenie, jeżeli nieruchomości jest przedmiotem własności państwowej).

W ocenie Sądu należy przyjąć, że poprzednik prawny uczestnika – Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) - wszedł w posiadanie prowadzące do nabycia z upływem czasu przez zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu z dniem 1 lutego 1989 r. będąc w dobrej wierze. Przyjmuje się, że dobra wiara polega na błędnym, ale w danych okolicznościach usprawiedliwionym przekonaniu posiadacza rzeczy, że przysługuje mu wykonywane przez niego prawo, a w złej wierze jest ten, który wie albo powinien wiedzieć, że prawo nie przysługuje jemu, lecz innej osobie (tak postanowienie SN z 19 lipca 2000 r. sygn. akt II CKN 282/00, LEX nr 52565). W ostatnim orzecznictwie sądowym (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 05 grudnia 2007 r., sygn. akt I CSK 300/07, LEX 339709, z 17 grudnia 2010 r. III CSK 57/10, Lex nr 852661) dominuje też pogląd, że o przypisaniu posiadaczowi dobrej lub złej wiary przy wykonywaniu posiadania decydują okoliczności opisujące jego stan świadomości w chwili objęcia władztwa nad rzeczą. Późniejsza zmiana posiadania w złej wierze na posiadanie w dobrej wierze (i odwrotnie) nie ma wpływu na długość okresu potrzebnego do nabycia danego prawa przez zasiedzenie. Nie można zatem podzielić poglądu wnioskodawców, że przymiot dobrej wiary musi obejmować cały okres eksploatacji urządzeń przesyłowych, także

wtedy gdy zmienił się właściciel nieruchomości, na których znajdują się urządzenia przesyłowe. Należy też zauważyć, że zgodnie z art. 7 Kc jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 25 lutego 2009 r. (II CSK 501/08, Lex 528129) domniemanie dobrej wiary, przewidziane art. 7 k.c., nakazuje organowi stosującemu prawo uznanie tego faktu za udowodniony, do czasu wykazania przez podmiot, który z przypisania innemu złej wiary wywodzi skutki prawne, że posiadanie nie miało cech zezwalających na przyjęcie, że działał w dobrej wierze. Ponadto w orzecznictwie sądowym (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2010 r. III CZP 319/09) wyrażony został zasługujący na pełną aprobatę pogląd, że posiadanie służebności gruntowej polegającej na korzystaniu z trwałych i widocznych urządzeń posadowionych na nieruchomości przez przedsiębiorstwo energetyczne, może być uznane za posiadanie w dobrej wierze z chwilą jego objęcia, na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli. Tymczasem z ustaleń w niniejszej sprawie wynika, że poprzednik prawny uczestnika – przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) uzyskując w dniu 1 lutego 1989 r. posiadanie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa działał w dobrej wierze kierując się obowiązującą do 05 grudnia 1997 r. ustawą z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, która w art. 4 ust. 1 przewidywała, że we wsiach i osiedlach objętych elektryfikacją osobom upoważnionym przez właściwe przedsiębiorstwa elektryfikacji służy prawo wstępu na posesje i do budynków, dokonywania tam oględzin i pomiarów oraz wykonywania robót i zakładania urządzeń, jakich wymagać będzie powszechna elektryfikacja, a m.in. właściciel posesji jest zobowiązany umożliwić wstęp i wykonanie tych czynności. Nawet czasowy charakter tego ograniczenia nie zmienia faktu, że te uregulowania ustawowe mogły zasadnie powodować u poprzednika prawnego uczestnika przekonanie, że przysługuje mu uprawnienie do korzystania z nieruchomości w zakresie odpowiadającym obecnie służebności przesyłu. Ponadto wnioskodawcy nie obalili w żaden sposób ustawowego domniemanie dobrej wiary uczestnika w momencie wejścia w posiadanie tej nieruchomości.

W ocenie Sądu okres posiadania służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, a następnie służebności przesyłu przez uczestnika i jego poprzedników w zakresie niezbędnym do jej nabycia przez zasiedzenie już upłynął ze skutkiem w postaci zasiedzenia tej służebności z mocy samego prawa, gdyż w ocenie Sądu nabycie służebności przesyłu przez zasiedzenie nastąpiło z dniem 1 lutego 2009 r. Od dnia 1 października 1990 r. biegł termin zasiedzenia tej służebności na rzecz Zakładu (...), a później na rzecz kolejnych jego następców przez wymagany ustawowo okres. W niniejszej sprawie wymagany był ustawowo 20-letni okres zasiedzenia, określony w art. 172 § 1 k.c. w brzmieniu nadanym przez ustawę z 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (tzw. nowelę lipcową). Okres 20-letni do nabycia w/w służebności przez zasiedzenie upłynąłby w dniu 1 października 2010 r. gdyby nie możliwość doliczenia do niego okresu pomiędzy zniesieniem zasady jednolitej własności państwowej do dnia utraty mocy obowiązującej przez art. 177 k.c. tj. okresu od dnia 1 lutego 1989 r. do 30 września 1990 r. Zgodnie bowiem z art. 10 ww. noweli lipcowej, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy istniał stan, który według przepisów dotychczasowych wyłączał zasiedzenie nieruchomości (a zgodnie z uchylonym z dniem 1 października 1990 r. przepisem art. 177 k.c. przepisów o nabyciu własności przez zasiedzenie nie stosowało się, jeżeli nieruchomość jest przedmiotem własności państwowej), a według przepisów obowiązujących po wejściu w życie tej ustawy prowadzi do zasiedzenia, zasiedzenie biegnie od dnia wejścia jej w życie; jednakże termin ten ulega skróceniu o czas, w którym powyższy stan istniał przed wejściem w życie ustawy, lecz nie więcej niż o połowę. Z ustalonego stanu faktycznego nie wynika, by posiadanie służebności w/w linii było kiedykolwiek przerwane -przemawia za tym również domniemanie ciągłości posiadania - art. 340 k.c.

W ocenie Sądu uczestnik (...) S.A. z siedzibą w K. wykazał za pomocą przedłożonych przez siebie dokumentów swoje następstwo prawne po przedsiębiorstwie państwowym Zakład (...). Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) na wniosek, którego zrealizowano inwestycję w postaci linii elektroenergetycznej 400 kV P. – C. zgodnie z treścią Zarządzenia nr 18 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku w sprawie dostosowania terenowej organizacji energetyki do podziału administracyjnego państwa wchodziło w skład Zakładu (...). Następnie Zakład (...) stał się częścią jednostki organizacyjnej pod nazwą Zachodni O. Energetyczny z siedzibą w P., który zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów nr 57 z dnia 30 grudnia 1988 roku uległ podziałowi w wyniku, którego powstało Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) z siedzibą we W., które przejęło zorganizowaną część przedsiębiorstwa poprzednika prawnego w skład, którego wchodziła przedmiotowa linia elektroenergetyczna. Z

dniem 12 lipca 1993 roku na podstawie Zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku dokonano podziału Przedsiębiorstwa Państwowego Zakład (...) w celu przeniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części mienia przedsiębiorstwa, w tym linii elektroenergetycznej 400 kV P. – C. do spółki (...) S.A. Przedmiotowe linie elektroenergetyczne zostały wniesione jako aport do spółki (...) S.A., co zostało potwierdzone Protokołem z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) S.A. z dnia 31 maja 1994 roku sporządzonym w formie aktu notarialnego przez notariusza Z. R.. A nr 991/94 wraz załącznikami nr 1,2. Dnia 5 października 2007 roku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszono plan podziału spółki (...) S.A. z siedzibą w W.. W podziale uczestniczyły: spółka (...) S.A. z siedzibą w W. jako spółka dzielona i spółka (...) S.A. z siedzibą w W. jako spółka przejmująca. W dniu 24 października 2007 roku spółka (...) S.A. zmieniła firmę na (...) SA. W dniu 5 grudnia 2007 roku Walne Zgromadzenie Spółki (...) S.A. z siedzibą w W. podjęło uchwałę w sprawie udziału przedmiotowej spółki w podziale spółki (...) S.A. Zaplanowano, iż spółka (...) S.A. przejmie wydzieloną część majątku spółki (...) S.A. w tym linię elektroenergetyczną 400 kV P. – C.. Wspomniane wyżej przejęcie majątku przez spółkę (...) S.A. nastąpiło z dniem wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A. tj. z dniem 28 grudnia 2007 roku. W dniu 11 grudnia 2008 roku spółka (...) S.A. zmieniła firmę na (...) S.A. Zatem należy przyjąć, że uczestnikowi jako kolejnemu następcy prawnemu Przedsiębiorstwa Państwowego Zakład (...) pod tytułem ogólnym przysługuje w chwili obecnej służebność, która ze względu na datę upływu terminu jej nabycia przez zasiedzenia (tj. po wejściu w życie ustawy z 30 maja 2008 r. wprowadzającej instytucję służebności przesyłu), należy uznać za służebność przesyłu odnośnie ww. linii elektroenergetycznej (uchwała Sądu Najwyższego z 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, opubl. Biul.SN 2013/5/5).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 2 Kpc nakładając na wnioskodawców obowiązek zwrotu kosztów uczestnikom postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. oraz (...) S.A z siedzibą w K. z uwagi na okoliczność, że interesy wnioskodawców i uczestników były ze sobą sprzeczne. Na kwotę zasądzonych kosztów postępowania na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. (jako następcy prawnego (...) S.A., z siedzibą w P. oraz (...) S.A. z siedzibą w K.) składa się opłata za czynności jednego radcy prawnego reprezentującego uczestnika za postępowanie przed sądem pierwszej instancji w kwocie 240 zł podwyższona o 50 % (§ 8 pkt 3 w zw. z § pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu), opłata za czynności jednego radcy prawnego reprezentującego uczestnika za postępowanie przed sądem drugiej instancji w kwocie 120 zł (§ 8 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 1. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) oraz kwota 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i kwota 40 zł tytułem opłaty od apelacji. Na kwotę zasądzonych kosztów postępowania na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. składa się opłata za czynności jednego radcy prawnego reprezentującego uczestnika za postępowanie przed sądem pierwszej instancji w kwocie 240 zł (§ 8 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) oraz kwota 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Nadto na powyższej podstawie oraz na podstawie art. 83 ust.2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd orzekł o obowiązku zwrotu przez wnioskodawców kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w kwocie 7.987,50 zł. tytułem kosztów opinii biegłych.